

Dünya musiqi xəzinəsinin incisi olan muğam insan ruhuna hakim olan xəzinədir. Əsrləri əhatə edən bu sənət növü sərhədləri aşaraq, Azərbaycan xalqının milli-mənəvi dəyərlərinin təbliğində bir vəsiqədir. Bu sənətin ruhunda Azərbaycan xalqına məxsus olan bir ovqat var. Son illərdə aparılmış məqsədyönlü işlərin nəticəsi olaraq, muğam sənəti bir daha dünya musiqi incisi kimi təsdiqini tapıb. Azərbaycanın vitse-prezidenti, Heydər Əliyev Fondunun prezidenti, YUNESKO-nun və İSESCO-nun Xoşməramlı Səfiri Mehriban xanım Əliyevanın fəaliyyəti nəticəsində muğamımız YUNESKO səviyyəsinə qaldırılıb, muğamın layiq olduğu beynəlxalq statusu verilib.

Bu gün Azərbaycan muğamı dünyanı fəth edib. Bu sənətin qocaman, yaşlı, gənc sənətkarları hər zaman öyrənir, öz üzərlərində çalışır və Azərbaycan muğamını çoxsaylı tamaşaçıya təqdim edirlər. Azərbaycan muğam sənətində dəsti-xətti ilə seçilən xanəndə, bəstəkar, xalq artisti, Prezident təqaüdü Əlibaba Məmmədovun da xüsusi yeri var. Xanəndə böyük məharətlə ifa etdiyi "Rast", "Bayatı Şiraz", "Rahab" və başqa muğam - dəsgahlarına öz möhürünü vurub. Dövlətimiz tərəfindən ömrünü sənətə həsr edən belə insanlara qayğı davamlıdır. Belə ki, bu yaxınlarda 90 illik yubileyi münasibətilə Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin Sərəncamı ilə Azərbaycan dövlətinin yüksək ordeni olan "Şərəf" ordeni ilə təltif olunması, eləcə də, fevralın 11-də Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin, Birinci Xanım Mehriban Əliyevanın Heydər Əliyev Mərkəzində musiqi mədəniyyətimizin görkəmli nümayəndəsi, xalq artisti Əlibaba Məmmədovla görüşləri bunun təzahürüdür.

"BİZİM BİR ÇOX GÖRKƏMLİ MUĞAM İFAÇILARIMIZ SİZİN MƏKTƏBİNİZİN, BELƏ DEMƏK MÜMKÜNDÜRSƏ, MƏZUNLARIDIR"

Görüş zamanı "Muğam bizim milli sərvətimizdir. Siz bizim milli sərvətimizin qorunmasında xüsusi rol oynamısınız" deyən Cənab Prezident, müntəzəm olaraq, keçirilən muğam müsabiqələrinin televiziya vasitəsilə milyonlarla insanı əhatə etdiyini və bu müsabiqələrə baxarkən insanların, hətta musiqidən uzaq olan insanların muğamın əsl mahiyyətini və incəliklərini öyrəndiklərini vurğulayıb: "Siz gənc ifaçılara böyük mərhəmətlə yanaşırsınız, bəzi hallarda, görüşürəm, onları ruhlandırırırsınız ki, ruhdan düşməsinlər. Eyni zamanda, onların səhvlərini qeyd edirsiniz və yol göstərirsiniz. Hesab edirəm ki, əsl sənətkarın xalq qarşısında xidmətləri bundan ibarətdir. Siz o insanlardansınız ki, təkcə öz sənətinizə qapılmamısınız, onu bölüşmək istəyirsiniz. İstəyirsiniz ki, muğam yaşasın, gənclər bu sənətə yiyələnsinlər".

Xalq mahnılarının, muğam ifaçılığının təşəkkülündə özünəməxsus yeri, xidmətləri olan ustad xanəndələrdən olan Ə.Məmmədov uzun və zəngin yaradıcılıq yoluna malikdir. Bu müqtədir sənətkarın ifasında lentə alınmış "Bayatı-Şiraz", "Çahargah", "Deşti", "Rahab", "Şur" kimi muğamlar və onlarla başqa xalq mahnıları, təsniflər radionun "Qızıl Fondu"nda saxlanılır. Azərbaycan muğamı dünya ölkələrində, birmənalı olaraq, qəbul edilir, dünyanın mədəni irs siyahısında nadir əsər təqdir olunur və təqdim olunur. Prezident İlham Əliyev "Siz uzun illərdir ki, xalqımızı öz sənətinizlə sevindirirsiniz. Həm gözəl ifaçı, xanəndə, həm gözəl bəstəkar kimi Azərbaycan musiqi mədəniyyətinin xəzinəsinə böyük töhfələr vermişsiniz" deyərək 100-dən artıq mahnının müəllifi olduğunu diqqətə çatdırıb. Qeyd edib ki, onun ifasında səslənən xalq mahnıları və muğamlarımız insanlara xüsusi zövq verir: "Xalq sizi ürəkəndə sevir, siz həm gözəl sənətkar, həm də gözəl insansınız. Siz Azərbaycan ziyalısını təcəssüm etdirirsiniz. İnsan kimi də sizin çox yüksək keyfiyyətləriniz var. Çox xel-

"Muğam kimi ümumbəşəri sənətin beşiyi Azərbaycandır"

irxah, ədalətli və eyni zamanda, həmişə öz biliklərini, öz sənətini gənc nəsillə bölüşməyə hazır olmusunuz. Sizin bu sahədə müstəsna xidmətləriniz yüksək qiymətləndirilir. Çünki bizim bir çox görkəmli muğam ifaçılarımız sizin məktəbinizin, belə demək mümkündürsə, məzunlarıdır".

"MUĞAMI YAŞATMAQ BİZİM ÜÇÜN MÜQƏDDƏS VƏZİFƏDİR"

Heydər Əliyev Fondu tərəfindən Azərbaycan muğamının inkişafı və dünyada tanınması məqsədilə müxtəlif müsabiqələr və beynəlxalq festivallar təşkil edilərək, həyata keçirilir, müxtəlif məzmunlu layihələr gerçəkləşir. "Azərbaycan muğamları" layihəsi çərçivəsində "Qarabağ xanəndələri" musiqi albomunu nəfis şəkildə nəşr etmişdir. Albomda 24 virtuoz muğam ifaçısının səsləndirdiyi muğam parçaları qədim və zəngin mədəniyyətimiz barədə dinləyicilərdə geniş təsəvvür yaradır. Bu milli sərvətimiz olan muğamın qorunmasına yönəlmiş bir layihə idi. Prezident İlham Əliyev Heydər Əliyev Fondunun təşəbbüsü ilə uzun illərdir ki, keçirilən televiziya müsabiqələri musiqi mədəniyyətimizin, bütövlükdə, mənəvi dəyərlərimizin təbliğində xüsusi əhəmiyyəti olduğunu bildirib: "Mən çox şadam ki, bizim gənclərimizin böyük əksəriyyəti milli musiqiyə bağlıdır. Bu, hər bir ölkədə belə deyil. Elə ölkələr var ki, orada milli musiqi kənarda qalır, indi dəbdə olan hansısa beynəlxalq musiqi nümunələri üstünlük təşkil edir. Ancaq hesab edirəm, bizim üstünlüyümüz və xoşbəxtliyimiz ondan ibarətdir ki, gənclərimiz də milli musiqiyə bağlıdırlar. Muğamı yaşatmaq bizim üçün müqəddəs vəzifədir. Eyni zamanda, ölkəmizdə bir neçə dəfə keçirilmiş beynəlxalq muğam festivalları da xüsusi rol oynayır. Bu festivallara bir çox ölkələrdən ifaçılar gəlir. Məhz bu festivalı Azərbaycanda keçirməklə, bir daha sübut edirik ki, muğam bizim sənətimizdir, muğamın vətəni Azərbaycandır və biz bunu bütün dünyaya çatdırırıq. Bu, onu göstərir ki, xalqımız nə qədər istedadlıdır, bizim milli sənətimiz sərhədlərimizin hüdudlarından kənarda çox sevilir və bir çox ölkələrdə bu sənət yaşayır".

"MƏN XOŞBƏXTƏM, ÖZÜMÜ XOŞBƏXT SAYIRAM, 90 İL YAŞAMISAM, 70 İL XALQIMIZA FASILƏSİZ XİDMƏT ETMİŞƏM"

Azərbaycan Respublikasının Birinci vitse-prezidenti Mehriban Əliyevanın milli musiqi mədəniyyətimizin görkəmli nümayəndəsi Əlibaba Məmmədovun evində qonaq olması da elə muğamıza olan münasibətdən qaynaqlanırdı. Mehriban xanım Əliyevanın Ə.Məmmədov ziyarəti sənət xadimlərinə verilən böyük

qiymət idi. Mehriban xanım Əliyeva kimi bir şəxsiyyətin, insanın evində qonaq olması onu qürurlandırmışdı. Xanəndə Mehriban xanımın onun evinə gəlməyini yuxu kimi qəbul edib: "Hamı deyir, bu, doğrudan da, çox böyük əksədə doğurub. Hara gedirəmsə, hamı o görüşdən danışır".

Bu gün isə, Azərbaycan dövləti tərəfindən böyük qayğının daha bir nümunəsini görmüş oldu. Azərbaycan Prezidenti "Siz 20 il bundan əvvəl, Ulu Öndər Heydər Əliyevin Sərəncamına əsasən, "Şöhrət" ordeni ilə təltif olunmusunuz" deyərək bildirib ki, on il bundan əvvəl, mənim Sərəncamımla "İstiqlal" ordeni ilə təltif edilmisiniz: "Bir həftə bundan əvvəl - fevralın 4-də "Şərəf" ordeni ilə təltif olunmusunuz. İcazə verin, bu ordeni sizə təqdim edirəm". Belə bir diqqətə görə xoşbəxt xanəndə olduğunu dilə gətirən Əlibaba Məmmədov həmişə dövlət qayğısını üzərində hiss etdiyini bildirib: "...xüsusilə, bizim Ulu Öndərimiz mənim bu sənətimə çox yüksək qiymət verib. Bu barədə çox danışa bilərəm. Sizə təşəkkür edirəm, var olun. Mən xoşbəxtəm, özümü xoşbəxt sayıram, 90 il yaşamışam, 70 il xalqımıza fasiləsiz xidmət etmişəm. Bax, bu, mənə bəsidir. Amma bu gün bu ordeni Sizin əlinizdən qəbul etmək mənim üçün böyük şərəfdir".

"GƏNCLƏRDƏ MİLLİ RUH OLMALIDIR, MİLLİ RUHUN MƏNBƏYİ DƏ, O CÜMLƏDƏN, BİZİM MUSIQIMIZDIR"

Əlbəttə ki, xanəndəyə verilən bu yüksək mükafat və göstərilən qayğı sənətə verilən böyük qiymətdir. Cənab Prezidentin vurğuladığı kimi, "Çünki xalq kimi, millət kimi bizi əsrlər boyu qoruyan bizim sənətimiz olub. Çünki biz tariximizi yaxşı bilirik. Uzun illər - onilliklər, yüzilliklər ərzində müstəqillikdən məhrum olmuşuq, ancaq nə dilimizi, nə dinimizi, nə musiqimizi, nə də mədəniyyətimizi itirmişik. Bizni yaşadan bax, bunlardır - sənət, musiqi, ədəbiyyat, dil, milli dəyərlər. Muğam bütün bu amilləri özündə təcəssüm etdirir. Ona görə muğamı yaşatmaq bizim müqəddəs borcumuzdur. Biz də görürük, indi dünya musiqisində müxtəlif meyillər var, istər-istəməz, bizim sərhədimizdən də keçir. Çünki bu, elə bir məsələdir ki, orada sədd qoya bilməzsən. Əgər gənclər öz milli dəyərlərindən, öz musiqisindən uzaqlaşsa, gələcəkdə onlar necə vətənpərvər ola bilərlər?! Gələcəkdə müstəqil Azərbaycanın maraqlarını necə qoruya bilərlər?! Gənclərdə milli ruh olmalıdır, milli ruhun mənbəyi də, o cümlədən, bizim musiqimizdir. Xüsusilə, muğam kimi ümumbəşəri sənətin beşiyi Azərbaycandır".

ZÜMRÜD BAYRAMOVA